

تأثیر مهارت‌های حل مسأله بر خود مدیریتی دانش آموزان

طیبه عبیدی

آموزگار، کارشناس ارشد برنامه ریزی درسی دانشگاه آزاد نیریز

t.abidi1460@gmail.com

چکیده

هدف پژوهش حاضر تعیین اثر آموزش مهارت‌های حل مسأله بر خود مدیریتی دانش آموزان است جامعه مورد مطالعه شامل کلیه دانش آموزان پسر دوره ابتدایی شهر داراب در سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ است. حجم نمونه طبق اصول علمی ۶۰ نفر با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی چند مرحله ای تعیین شد به منظور جمع آوری داده ها از پرسشنامه خود نظم جویی پینتریچ و دی گروت (۱۹۹۰) که دارای ۵۴ سوال پنج گزینه ای در سه مولفه استفاده گردید و آموزش مهارت های حل مسأله دزوریلا و گلدفرید (۱۹۷۱) طی ده جلسه ۹۰ دقیقه ای روی گروه آزمایش اجرا گردید. این پژوهش نیمه آزمایشی از نوع پیش آزمون-پس آزمون با گروه کنترل و مرحله پیگیری می باشد. جهت جمع آوری و تحلیل اطلاعات از آمار توصیفی و آمار استنباطی (تحلیل کوواریانس- آزمون تی) استفاده شد. نتایج پژوهش نشان داد که آموزش مهارت‌های حل مسأله بر یادگیری خودن مدیریتی دانش آموزان تأثیر دارد و در طول زمان از پایداری مناسبی برخوردار است. براساس یافته های پژوهش حاضر، آموزش مهارت‌های حل مسأله به طور معناداری یادگیری خود مدیریتی دانش آموزان را افزایش داده است.

واژه‌های کلیدی: مهارت‌های حل مسأله، یادگیری خود مدیریتی، شناخت

مقدمه

یادگیری خود مدیریتی^۱ مفهومی مطرح در تعلیم و تربیت معاصر می باشد. خود مدیریتی پیامدهای ارزشمندی در فرآیند یادگیری، آموزش و حتی موفقیت زندگی دارد. سازگاری و موفقیت در مدرسه مستلزم آن است که دانش آموزان با توسعه خود مدیریتی یا فرآیند های مشابه، شناخت، عواطف یا رفتارهای خود را گسترش دهند و تقویت کنند تا بدین وسیله بتوانند به اهدافشان برسند (شانک^۲ و زیمرمن^۳، ۱۹۹۷، به نقل از کارشکی، ۱۳۸۷). به عبارت دیگر منظور از خود مدیریتی تولید و هدایت اندیشه ها، هیجان ها و رفتارها توسط خود فرد به منظور رسیدن به هدف است. (سانتروک^۴، ۲۰۰۴).

گرین^۵ و آزدو (۲۰۰۷) بیان می کنند اگر چه بر سر نظریه خود مدیریتی در میان صاحب نظران اختلاف نظر وجود دارد، اما همه آنان بر این باورند که یادگیرندگان خود نظم جو فعال اند و به کمک نظارت و راهبردهای یاد گیری، خود را به طور موثر نظم می دهند.

به اعتقاد شونفیلد^۶ (۱۹۸۵)، راهبردهای شناختی و فراشناختی ماهیتی دقیق، نهفته و موثر در حل مسائل پیچیده را دارا هستند. مطالعاتی که در زمینه ویژگی های افراد خودنظم جو و غیر خود نظم جو در حوزه های گوناگون صورت گرفته، حاکی از این است که

^۱ Self regulation

^۲ Schunk, D.H

^۳ Zimmerman, B.J

^۴ santrock, J.W

^۵ Green, Azevedo, R.

^۶ Schoenfeld, C.G